

ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОГО ІДЕАЛУ ПІДЛІТКІВ

На сучасному етапі розбудови української держави все частіше перед суспільством постає проблема виховання морального ідеалу. Наша держава, зі свого боку, намагається забезпечити необхідні умови для розвитку дитини. Це не лише інтелектуальний розвиток, а й фізичний, психічний, духовний та моральний. Та, незважаючи на зусилля держави, методика забезпечення морального становлення особистості, як психолого педагогічна проблема, залишається ключовою і для науки і для практики [1, 30].

Тему морального ідеалу досліджували такі вчені-педагоги та психологи: Арсен'єв А., Бех І., Жуковський В., Коберник І., Малахов В., Мойсеюк Н., Оржеховська В., Рубінштейн С., Сухомлинський В., Тофтул М., Юрій М.

На нашу думку, **моральний ідеал** – образ, що втілює в собі найвищі моральні якості, є взірцем, до якого слід прагнути. Це той взірець моральної досконалості, який спонукає особистість до саморозвитку і на який зорієнтований виховний процес [2, 42]. На що ж рівняються сучасні підлітки? З метою з'ясування цього питання, було проведено дослідження серед учнів дев'ятих класів Сушківської ЗОШ Уманського району Черкаської області та ЗОШ № 11 міста Умані. Майже половина учнів сільської школи (44%) за ідеал мають батьків, при чому, у більшості випадків це саме матір та іноді батько (12%). Щодо учнів міської школи, то більшість підлітків (56%) за ідеал обрали відому особу, найчастіше зірку кіно чи телебачення.

Відмінності морального ідеалу підлітків Сушківської та Уманської шкіл насамперед зумовлені середовищем їх життєдіяльності та основним видом діяльності. Звичайно, не другорядну роль тут відіграє і виховання, зокрема виховання підлітків вчителем.

Ми вважаємо, що саме у позаурочній діяльності учень формує свій ідеал поведінки у повсякденному житті. Тому саме педагоги повинні сформувати в учнях той моральний ідеал, до якого вони повинні прагнути та різними способами сприяти досягненню цього ідеалу.

Першим етапом формування морального ідеалу є змалювання образу людини, яка стала для людства втіленням моральної краси.

Не слід докоряти підліткові. Це є важливою складовою другого етапу формування морального ідеалу. Така поведінка вчителя веде до того, що духовна діяльність, без якої неможливе формування ідеалу, припиняється.

Вчителеві, також, варто знати чим живе підліток.

Важливим етапом формування морального ідеалу є повторюваність

та вдосконалення. Тому варто постійно давати підліткам приклад моральної краси [3, 39-41].

Становлення морального ідеалу саме по собі є багатогранною духовною діяльністю, сповненою почуття захоплення моральною красою. Пробудити в юній душі цю діяльність – одне з найтонших і найскладніших виховних завдань педагога.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арсеньев А.С. Научное образование и нравственное воспитание. – Психологические проблемы нравственного воспитания детей. – М., 1977. – С. 30-58.
2. Коберник Ирина. Моральне виховання: традиції, проблеми, інновації // Рідна школа. – 2002. – № 5. – С. 42-44.
3. Сухомлинський В.О. Як виховати в підлітках правильні моральні переконання // Радянська школа. – 1966. – № 2. – С. 38-42.